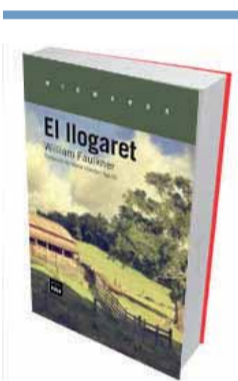

Faulkner en català

Edicions de 1984, que enguany celebra el trentè aniversari, comença un ambiciós projecte de recuperació de l'obra de Faulkner traduïda al català

EL LLOGARET
William Faulkner

Traducció:
Maria Iniesta
Editorial:
Edicions de 1984
Barcelona, 2014
Pàgines: 464
Preu: 22,90 euros

Edicions de 1984 acaba de publicar *El llogaret*, de William Faulkner, en traducció de Maria Iniesta i Agulló. Amb aquesta publicació, la sòlida editorial de Josep Cots, que enguany celebra el trentè aniversari, comença un ambiciós projecte de recuperació de l'obra de Faulkner en català. L'any que ve, publicaran *La ciutat*, i l'any següent, *La mansió*, i així amb *El llogaret* i amb aquestes dues obres quedarà completada la trilogia de la família Snopes en llengua catalana. Els Snopes és una de les famílies més perniciososes de tota l'obra de Faulkner, apareixen ja subsidiàriament a *Santuari* i a *Absalom, Absalom*, però és en la trilogia que s'inicia amb *El llogaret* on podem veure l'abast de la força i la cobdícia de Flem Snopes. L'obra de Faulkner recrea el món de les grans famílies meridionals (els Bundren, els Compson, els Stupen, els Snopes) després de la Guerra de Secessió, un univers de decadència immens expressat en els mínims detalls: "Mai no viuré prou per esgotar les petites escenes quotidianes de la meua terra natal."

Faulkner va néixer a New Albany, Mississipi, el 1897. No va acabar cap carrera, però sota la tutela de l'escriptor Sherwood Anderson va completar una sòlida formació autodidacta. Tenia un caràcter esquerp: se sentia més feliç caçant animals que en el confort del cercle familiar. Era un home taciturn, li agradava beure. Va viatjar força. Durant la dècada del 1920, va viure una temporada a París, però no va relacionar-se gaire amb l'anomenada generació perduda de la qual formava part i que també vivia a París: Hemingway, Fitzgerald, Dos Passos, Pound. Deien que li agradava mirar Joyce de lluny prenent cafè, encara que mai no va gosar acostar-s'hi. El seu món no acabava de ser aquella modernitat parisenca, sinó el sec i àrid paisatge del sud que bullia dins seu. Tanmateix, dels anys de París va agafar el gust per l'experimentació. Té novel·les estilísticament molt agosarades.

L'obra de Faulkner fa sempre un cert respecte. El seu estil és enrevessat i innovador, de frases llargues amb moltes subordinades, que avança a batzegades temporals, endavant i enrere, amb molts monòlegs interiors i un gran barroquisme. Però per poc que se li faci confiança, la seva potència expressiva crea una gran fascinació. És una escriptura obsessiva i gairebé hipnòtica, plena d'èpica i de religiositat. El tema és el *deep south* nord-americà. Les històries se situen en l'imaginari comptat de Yoknapatawpha, ben arrelat al Mississipi. El sud dels Estats Units ha jugat sempre un paper essencial en la història de la nació i Faulkner el reivindica. És des d'aquest arrelament, que la seva escriptura esdevé universal, pouant en el seu origen: "Vaig aprendre que per ser escriptor, calia ser primer aquell que era en néixer. Havia de recor-

dar aquell qui era." Justament *El llogaret* és una novel·la ideal per entrar en el món de Yoknapatawpha. Quan el redacta, Faulkner ja ha deixat enrere els experiments literaris i arriscats d'*El brogit i la fúria* i la seva escriptura és de tall més clàssic. Hi narra l'ascensió social de Flem Snopes a través de la família Varner que domina la regió. Amb coaccions velades i amenaces, Flem li prendrà el negoci al fill i es casarà amb la filla. Flem és un home enigmàtic, fred i sense escrúpols, que es confronta a un altre personatge central, V.K. Ratliff, un comerciant de ciutat, amo i senyor de les tafaneries, astut i clarividient. Aquest Ratliff és un dels personatges més agradables de Faulkner, amb sentit de l'humor, prudent i raonable, un representant de les virtuts positives de la gent de Yoknapatawpha.

El seu estil és enrevessat i innovador, de frases llargues

dar aquell qui era."

A través d'ell coneixerem una mica l'ànima amagada dels Snopes, d'aquests homes blancs pobres del sud que van perdre la guerra, forjats en una terra aspra i seca, i que tenen l'ànima tan resguardada que Faulkner ha de laminar totes les capes d'animalitat per arribar-hi, i ens les va passant per la cara, sense pietat, una rere l'altra.

Hi trobem sobretot un instint bàsic, la sang, allò que uneix un pare i un fill encara que s'odiï a mort; el desig, allò que crida un home a llançar-se impetuosament sobre el cos d'una dona; i, sobretot, la violència, una violència innata per desfogar el fatalisme de la vida sòrdida del sud. Al costat d'aquesta potència de la carn, d'aquesta essència terrenal, hi ha una resistència estoica i deslliurada de qualsevol esperança: és el sofriment passiu de què són víctimes els homes blancs pobres del camp. Amb Faulkner, totes les coses del món del sud reculen a les arrels, ens en mostra el nucli, poua en el caràcter primigeni d'aquest home fracassat que treballa la terra infatigablement "ajupint-se i aixecant-se sempre igual, com un metrònom, i es va enterrant a si mateix en aquella terra que l'ha engendrat per convertir-lo en el seu servent fins que es mor".

Aquests elements primaris, lligats a la terra i als animals que els ajuden a treballar-la, emergeixen en primer pla. Un dels capítols d'*El llogaret* se centra en la subhasta d'uns ca-